

Steinkjer kommune.

Låneporteføljen

Rapport 30. april 2020.

Forklaring av ord og uttrykk finnes på siste side i rapporten.

Innhold:

Kommuner skal avgi rapportering i hht. *Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner*. Denne rapporten omfatter kun forhold som gjelder lån og tilknyttede sikringsprodukter, mens garantier og finansforvaltning holdes utenfor. Forskriften stiller omfattende krav til rapporteringen for gjeldsporteføljen. For å gjøre rapportens innhold lettere tilgjengelig, er den her delt i to:

1. Kort sammendrag.
2. Rapportering i hht. krav i forskrift og eget finansreglement.

I del 1, «kort sammendrag», kan man lett skaffe seg oversikt over vesentlige nøkkeltall i låneporteføljen. Del 2, som er mer omfattende, tilfredsstillende kravene til rapportering i forskriften og kommunens eget finansreglement.

1. Kort sammendrag:

Markedet i 1. tertial ble sterkt preget av koronaviruset. De fleste sentralbanker har kuttet sin styringsrente og nivåene har falt for både lange- og korte renter. Kommunens portefølje av lån er på 1.510 millioner ved utløpet av 1. tertial. Lånene er etablert i Kommunalbanken, KLP, Husbanken og via verdipapirmarkedet. I gjennomsnitt har porteføljen en rente på 2,271%. Periodens kraftige rentefall vil ikke få fullt utslag i låneporteføljen før i juni. Det er etablert nye fastrenter i perioden og fastrenteandelen er økt. Andelen fast- og flytende rente er nå hhv. 39% og 61%. Det er en gjennomsnittlig løpetid på lånene på 10,9 år, mens 17% (250 millioner) av porteføljen forfaller/skal refinansieres i løpet av de neste 12 månedene. Gjennomsnittlig durasjon er i perioden økt til 2,23 år (1,24 år pr 31.12.19). Låneporteføljens sammensetting er innenfor begrensningene som er vedtatt i kommunens finansreglement. Samlet finansiell risiko vurderes å være tilfredsstillende.

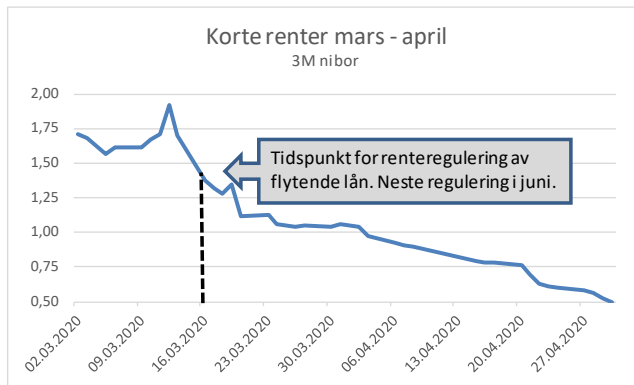
---

2. Rapportering i hht. krav i forskrift og eget finansreglement.

Markedet for lån med kommunal risiko.

De negative effektene av koronastengte samfunn er i de fleste land forsøkt motvirket med blant annet rentekutt. Også her hjemme har Norges Bank kuttet renten; først med et halvt

prosentpoeng den 13. mars og så med ytterligere 0,75 prosentpoeng en uke senere. Styringsrenten er nå 0,25 prosentpoeng. Grafen viser nivået på 3M nitor i mars og april:

Samtidig som rentene er betydelig ned har vi opplevd en økning i spreadene. Spreadutgangen rammer alle typer låntagere, men mest for de dårligste låntagerne. Gode kreditter (som kommuner) har også opplevd økning i spreader. I midten av mars var det store prisbevegelser og på det mest intense (et par dager) var markedet mer eller mindre lukket, også for nye kommunelån. Myndighetene har lansert ulike «pakker», blant annet Statens obligasjonsfond som skal lette de store bedriftenes tilgang på likviditet. Dette har gitt en rekyl tilbake i spreadene.

Også de lange rentene har kommet ned. Dette skyldes ulike pakker av tiltak, blant annet kvantitative lettelser som innebærer at sentralbanken kjøper lange obligasjoner – og her er det i USA det gis mest gass. Med dette styres (kontrolleres) nivået også på lange renter.

Marginen på de langsiktige, flytende lånene med nibortilknytning i Kommunalbanken, er ved utløpet av 1. tertial uendret og ligger på 0,60 prosentpoeng.

Sammensetning av låneporteføljen.

Lånene i kommunens portefølje er skaffet til veie i Kommunalbanken, KLP, Husbanken og via verdipapirmarkedet.

Långivere	30.apr.20	andel
Kommunalbanken	887	0,59
Verdipapirmarkedet	250	0,17
KLP	57	0,04
Husbanken	316	0,21
(tall i mill.)	1 510	1,00

Endringer i låneporteføljen/risikoeksponering i perioden (januar - april).

Refinansiering av lån.

Kommunen hadde 2 lån som kom til forfall den 18. mars. Dette var et obligasjonslån pålydende 128.000.000, samt et sertifikatlån (utstedt i sin tid av Verran kommune) pålydende 90.379.000 – til sammen pålydende 218.379.000. I den sammenheng ble det den 11. mars avholdt anbudskonkurranse for refinansiering. Kommunen bad om pristilbud på 2 lån. Kommunalbanken hadde beste pris på begge lånene, som er etablert slik:

Lån 1 – pålydende 100.000.000,-:

Fastrentelån med løpetid 18. mars 2020 – 20. mars 2028. Årlig betalbar rente på 2,006% (30/360) og renten er fast i hele lånets løpetid. Lånet er avdragsfritt og forfaller til full innfrielse 20. mars 2028.

Lån 2 – pålydende 118.379.000,-:

Fastrentelån med løpetid 18. mars 2020 – 19. mars 2029. Årlig betalbar rente på 2,064% (30/360) og renten er fast i hele lånets løpetid. Lånet er avdragsfritt og forfaller til full innfrielse 19. mars 2029.

Løpetid på lånene.

Gjennomsnittlig løpetid på lånene i porteføljen er 10,9 år. Det mest kortsiktige lånet forfaller i mars 2021 og omfanget av lån som forfaller de neste 12 måneder er 250 millioner (17% av låneporteføljen). Tabellen under viser alle lån med pålydende volum, andel av samlet lånevolum, forfallsdato og antall år til forfall:

Vektet løpetid på lån.

Långiver	lån.nr.	saldo 30.04.2020	andel av samlet volum	forfall/ innfrielse	Løpetid (år) (tid til forfall)
KLP flytende margin	8317.52.94123	22 828 233	0,015	mars 2038	9,0
KLP flytende margin	8317.54.34324	19 660 000	0,013	mars 2041	21,1
Kommunalbanken flytende margin	nytt mars 17	57 808 000	0,038	desember 2041	21,9
Kommunalbanken flytende margin	20140116	36 460 000	0,024	mars 2039	19,1
Kommunalbanken flytende margin	20130063	1 373 220	0,001	desember 2033	6,9
Kommunalbanken flytende margin	20120235	33 625 350	0,022	juni 2052	16,3
KLP flytende margin	8317.50.25521	5 928 116	0,004	desember 2038	9,4
Kommunalbanken flytende margin	20070283	32 740 860	0,022	august 2047	13,8
KLP 3M nibor - variabel margin m/ avdrag	8317.50.28024	9 045 400	0,006	desember 2047	14,0
Kommunalbanken flytende margin	20110409	7 013 300	0,005	juni 2041	10,7
Kommunalbanken 3M nibor	20080599	148 697 620	0,098	desember 2031	11,8
Kommunalbanken 3M nibor	20110505	4 228 200	0,003	september 2031	11,5
Kommunalbanken 3M nibor	20110774	134 970 000	0,089	desember 2036	16,8
Kommunalbanken 3M nibor	20170111	81 430 000	0,054	desember 2041	22,0
Kommunalbanken fast rente 2,006% til 200328	20200107	100 000 000	0,066	mars 2028	8,0
Kommunalbanken fast rente 2,064% til 190329	20200108	118 379 000	0,078	mars 2029	9,0
Kommunalbanken fast rente 2,34% til 12/29	20190568	130 000 000	0,086	desember 2029	9,7
FRN Obligasjonslån +15 ff 170321 (Danske Bank)	10844285	250 000 000	0,166	17. mars 2021	0,9
HB flytende - nytt okt 19	14639017	20 000 000	0,013	1. november 2044	12,4
HB flytende	14637835-10	27 325 247	0,018	august 2042	11,3
HB flytende	14638348	37 336 375	0,025	april 2043	11,6
HB flytende	14638770	38 685 925	0,026	mars 2044	12,1
HB flytende	14637146-10	26 465 232	0,018	mai 2041	10,7
HB flytende	14637146-20	8 821 744	0,006	mai 2041	10,7
HB flytende	14636269-10	20 358 106	0,013	april 2040	10,1
HB flytende	14636269-20	13 138 050	0,009	oktober 2040	10,4
HB flytende	14635320-10	16 114 713	0,011	mai 2039	9,6
HB flytende	14635320-20	8 156 344	0,005	mai 2039	9,6
HB flytende	14635320-30	16 642 380	0,011	mai 2039	9,6
HB flytende -1%	14614922	1 520 209	0,001	januar 2024	1,9
HB flytende	14633930-10	7 468 251	0,005	mai 2037	8,6
HB flytende	14633930-30	7 643 998	0,005	november 2037	8,9
HB flytende	14634581-30	9 988 968	0,007	november 2038	9,4
HB flytende	14637835-50	9 099 982	0,006	januar 2043	11,5
HB fast til 011028	14634581-20	9 953 329	0,007	mai 2038	9,1
HB fast til 010122	14633822	1 952 865	0,001	januar 2037	8,5
HB fast til 010522	14630202	82 510	0,000	mai 2037	8,6
HB fast til 010822	14633930-20	7 617 851	0,005	mai 2037	8,6
HB fast til 010123	14634355	7 790 239	0,005	desember 2037	8,9
HB fast til 010533	14634581-10	20 160 787	0,013	mai 2038	9,1
		1 510 510 398	1,000	Vektet løpetid (år):	10,9
Lån markert med gult forfaller/må refinansieres de neste 12 mndr.		250 000 000	0,166		

Om kommunens låneportefølje.

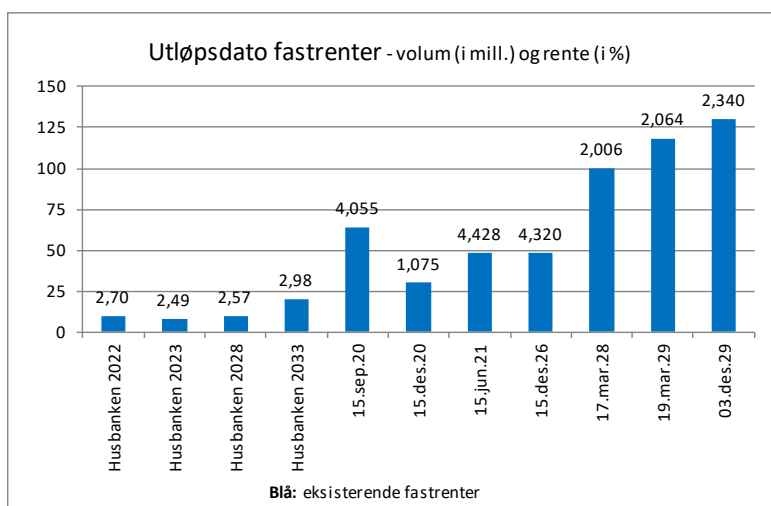
Lånene i Kommunalbanken og KLP har lang løpetid og de fleste er etablert med flytende rente basert på 3M nibor. I tillegg har 3 av lånene i Kommunalbanken fastrente frem til 2028/2029. Samlet volum på disse 3 lånene er 348 millioner.

Porteføljen består av ett lån som er etablert via obligasjonsmarkedet. Dette er pålydende 250M og har flytende rente på samme måte som lånene i Kommunalbanken (men med lavere margin). Obligasjonslånet forfaller til refinansiering/innfrielse i mars 2021.

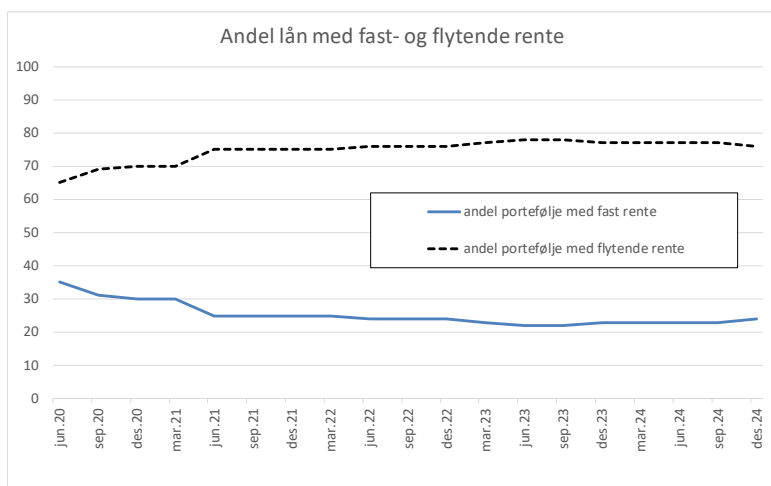
Lånene i Husbanken er langsiktige med både fast- og flytende rente, samt løpende avdrag.

I tillegg til selve lånene er det etablert fastrente ved bruk av renteswapper. Renteswappene er med og sikrer kontantstrømmen knyttet til porteføljen av lån med flytende rente. Samlet er det etablert renteswapper for 190 millioner ved utløpet av april, men 94 av disse forfaller i løpet av året.

Oppstillingen i tabellen viser alle fastrenteposisjoner med fastrentenivå, volum og utløpsdato for fastrenten.

Ved utløp av en fastrente vil andelen fastrente i porteføljen gå ned. I grafen under er det illustrert hvordan fastrenteandelen vil falle dersom det ikke etableres nye fastrenter.

Låneporteføljen har en gjennomsnittlig durasjon (varighet) på 2,23 år.

Strategi for rentesikringer.

Kommunens finansreglement inneholder regler og rammer for bruk av rentesikring. Rentesikringer tas i bruk for å skape forutsigbarhet og stabilitet i kontantstrømmen knyttet til renteutgifter. Etablering av rentesikring skjer i hht. intern strategi for innlån og rentesikring.

Rentesikringene foretas under forutsetning om lang tidshorisont og at de vil bli holdt til forfall. Sikringsdokumentasjon er etablert.

Verdi på låneporteføljen og rentesikringer.

Rentesikringer (renteswapper) etableres alltid til gjeldende markedspris på etableringstidspunktet. I etterkant av etableringen vil markedsrenten for en tilsvarende lang rentesikring endres. Dette medfører at verdien (kursen) på rentesikringen også endres, men markedsverdien vil alltid bevege seg mot pålydende når forfallstidspunktet nærmer seg. Finansforskriften bestemmer at markedsverdien på renteswapper skal rapporteres. Tabellen nedenfor viser alle rentebytteavtaler (renteswapper) med fastrente, sluttdato, volum, markedskurs og markedsverdi

Verdivurdering renteswapper

Renteswapper - motpart, kupong, kurs og verdi.

Anvendt sikringsinstrument: renteswap/rentebytteavtale.

Type risiko: variabilitet i kontantstrøm.

Sikringsobjekt: portefølje av flytende lånemasse.

Sikringseffektivitet: Høy, margin ikke sikret.

Formål med sikringen: sikring av kontantstrøm.

motpart	kupongrente	sluttdato	volum	markedskurs	markedsverdi	startdato	type sikring
DnB *	1,0750	IMM des 2020	30 000 000	100,40	30 120 000	løpende	kontantstrøm
SMN1	4,3200	imm des 26	48 000 000	124,00	59 520 000	løpende	kontantstrøm
SMN1	4,4275	imm jun 21	48 000 000	104,50	50 160 000	løpende	kontantstrøm
DNB	4,0550	imm sep 20	64 000 000	101,50	64 960 000	løpende	kontantstrøm

* Overtatt fra Verran kommune 1. januar 2020.

Markedsverdien av swappene er negativ med 15 millioner kroner.

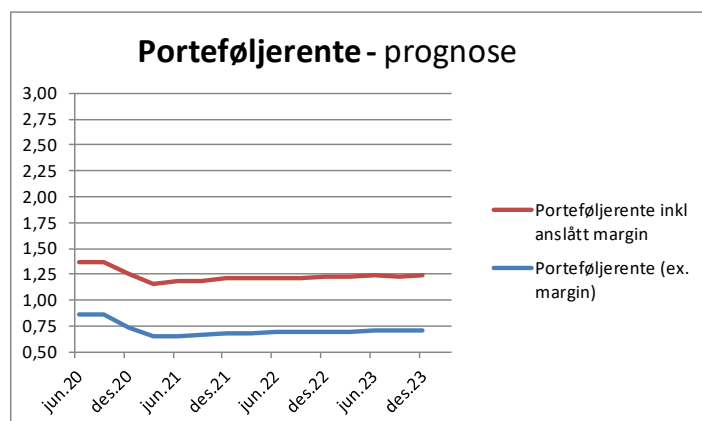
Avvik mellom faktisk forvaltning og krav i finansreglementet.

Ingen bestemmelser i finansreglementet er overtrådt og det har ikke funnet sted avvik fra dette i perioden. I denne sammenheng vises til vedlegget "Avviksanalyse" lengre bak i rapporten.

Markedsrenter og egne betingelser.

Pr. 30. april er gjennomsnittrenten i låneporteføljerente 2,271%.

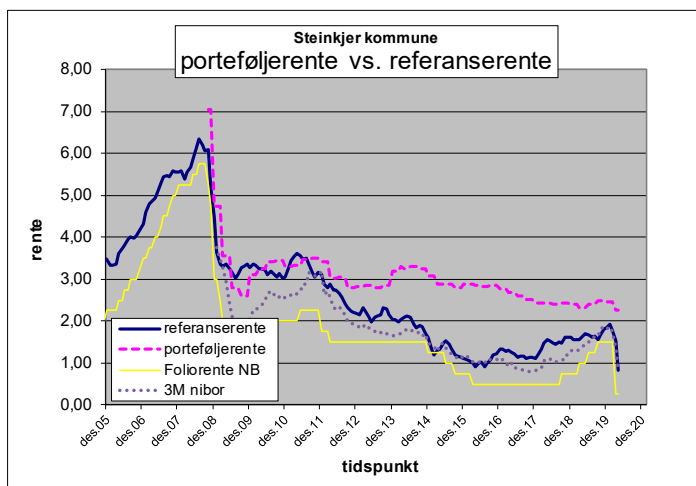
Prognosen for porteføljerenten er vesentlig endret siden årsskiftet. Dette skyldes de massive rentekuttene som har kommet i kjølvannet av koronakrisen. Grafen under viser en framskriving av porteføljerenten for økonomiplanperioden, slik den beregnes å bli med dagens forwardrente:

Dersom prognosen slår til, vil det oppstå et positivt avvik på renteutgiftene for 2020. Ved framskrivningen av porteføljerenten er det også tatt andre forutsetninger, som f.eks. omfang av nye lån og avdragsbetalinger.

Sammenligning av renteutgifter (benchmarking).

Gjennomsnittrenten i låneporteføljen sammenlignes med en referanserente som er sammensatt av flytende rente (3M nibor) og fast rente (4-års swaprente). De to faktorene er gitt en vekt på hhv. 34% og 66%. Porteføljerenten og referanserenten er (sammen med 3M nibor og styringsrenten i Norges Bank) oppgitt i grafen:

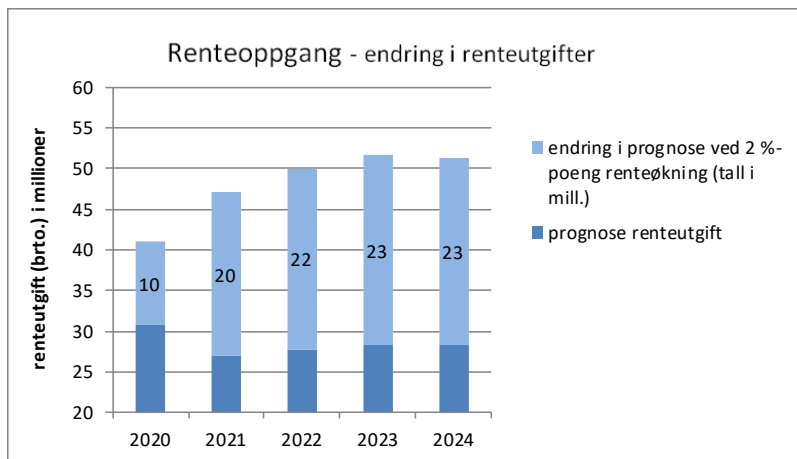
Vurdering og håndtering av finansiell risiko.

Kommunen vurderer den finansielle risikoen i henhold til interne rutiner for finansforvaltning. Dette innebærer periodiske vurderinger, i tillegg til vurderinger i forkant av risikotilpasninger og låneopptak. Vurderingene som gjennomføres blir dokumentert og arkivert.

Samlet vurderes den finansielle risikoen å være tilfredsstillende, ønsket og innenfor rammene i vedtatt finansreglement, intern låne-/sikringsstrategi, forskrift og gjeldende lov.

Rentesjokk.

I grafen under vises resultatet av en «stresstest» der renten brått øker med 2 prosentpoeng. Den lyse delen av søylene viser hvilken økning i renteutgifter en slik renteoppgang vil medføre. Den mørke delen av søylene viser en prognose over renteutgiftene slik de antas å bli for det enkelte år i økonomiplanperioden.

En renteoppgang vil også ha betydning for selvfinansierende lån og aktivasiden. Det ikke tatt høyde for slike forhold i beregningen ovenfor.

Steinkjer, mai 2020.
Øystein Larsen